

Приложение II: Стратегия на Беларус

ПРОЕКТ НА СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ НА РАЗВИТИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРИНЦИПИТЕ И ИНСТРУМЕНТИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ЕПВО)

Стратегическият план за действие се основава на "Концепцията за развитие на образователната система на Република Беларус за периода от 2020 г. до 2030 г.", разработена от Републиканската педагогическа конференция с участието на президента на Република Беларус (23-24.08.2017 г.) и одобрена със Заповед на министъра на образованието на Република Беларус № 742 от 27.11.2017 г.

Министерството на образованието на Република Беларус в рамките на своята компетентност отново потвърждава ангажимента си за по-нататъшно прилагане на принципите и инструментите на Европейското пространство за висше образование (наричано по-долу "ЕПВО") в системата на висшето образование на Република Беларус, както и своята готовност за съвместна работа по тези въпроси с Работната група за развитие на Болонския процес (наричана по-нататък "BFUG").

За тази цел Министерството на образованието на Република Беларус ще:

- разработи и одобри през 2018 г. "Работен план за прилагане на инструментите на ЕПВО в образователната система" въз основа на този Стратегически план за действие;
- назначи през 2018 г. Национална работна група за по-нататъшно прилагане на инструментите на ЕПВО в системата на висшето образование;
- създаде през 2018 г. информационен интернет портал / уеб сайт и ще провежда редовни уъркшопове и семинари, насочени към повишаване на осведомеността на широк кръг заинтересовани страни относно процесите на оптимизиране на системата на висшето образование в Република Беларус.

Министерството на образованието на Република Беларус желае да покани Работната група за развитие на Болонския процес да подкрепи Беларус в тази дейност. За тази цел Министерството на образованието ще се обърне към Групата със следната молба:

- да назначи при съгласие на Министерството на образованието през 2018 г. персонала от експерти / консултанти за Република Беларус, които притежават необходимия опит и професионални компетенции. От всеки експерт / консултант ще бъде поискано да консултира редица раздели от този Стратегически план за действие. Тяхната мисия ще бъде да окажат съдействие на Беларус в сферата на по-нататъшното прилагане на инструментите на ЕПВО и по-нататъшното международно сътрудничество в областта на висшето образование;
- да подпомогне организирането през 2018-2020 г. на учебни посещения за специалисти по висшето образование от Република Беларус в учебните заведения / организации на ЕПВО, които имат успешен опит в прилагането на инструментите на ЕПВО;

- да включи експерти от Беларус по Реформата в областта на висшето образование в консултации относно обхвата на прилагане на принципите и инструментите на ЕПВО в системата на висшето образование на Република Беларус;

- да провежда редовно текущи консултации за обсъждане постигането на основните цели и задачи с гореупоменатата Национална работна група, международни консултанти / експерти и представители на Министерството на образованието на Република Беларус.

Основни цели

1. Квалификационна рамка

В началото на 2018 г. Република Беларус подготви проект на Националната квалификационна рамка за висше образование (4-та степен в разработването ѝ). Като се вземе предвид това, ще бъдат предприети мерки за нейното приемане до 2019 г. и за подготовката и за самосертифициране през 2020 г.

Това ще осигури следното:

- въвеждане на многостепенна система за висше образование с бакалавърска степен от 180-240 кредита по Европейската система за трансфер на кредити във висшето образование (ЕСТК) и магистърска степен от 90-120 кредита по ЕСТК и, съответно, постепенно отпадане на оставащата 5-годишна бакалавърска степен;

- хармонизиране на националната система за класификации в образователните програми (Държавен класификатор на Република Беларус "Специалности и квалификации" ОКРВ 011-2009) с Международната стандартна класификация на образованието (ISCED 2011), която включва обвързване на образователните програми с Националната квалификационна рамка за висше образование на Беларус и Квалификационната рамка на ЕПВО;

- по-нататъшно усъвършенстване на практиките на висшите училища за измерване на натовареността на студентите в Европейска система за трансфер на кредити във висшето образование (ЕСТК) в съответствие с преработеното "Ръководство за потребителите на ЕСТК".

- от международните експерти / консултанти (включително експерти от Грузия, Италия, Австрия, Германия и Франция) ще бъде поискано да дадат съвети относно мерките за прилагане, посочени в "Плана за действие за развитие на Националната квалификационна рамка на Република Беларус" (приет на 04.10.2017 г.). Националната квалификационна рамка на висшето образование ще бъде съвместима с Квалификационната рамка на ЕПВО.

2. Осигуряване на качество

Република Беларус разработи концепцията за създаване на национална независима система за осигуряване на качество във висшето образование. Вземайки предвид това, трябва да се предприемат мерки за по-нататъшно подобряване на процедурите за вътрешно осигуряване на качество във висшите училища до 2020 г. и да се разработи правна рамка за дейността на независима агенция за осигуряване на качество, за да започнат нейните цялостни практически дейности до 2022 година.

Дейностите, насочени към създаване на независима система за осигуряване на качество на висшето образование и подготовката на националната независима агенция за осигуряване на качество, която да се присъедини към Европейската мрежа за осигуряване на качеството на висшето образование и Европейския регистър за осигуряване на качество във висшето образование, ще бъдат изпълнени в съответствие със Стандартите и насоките за осигуряване на качество в Европейското пространство за висше образование (ESG-2015).

От международните експерти / консултанти, преди всичко представителите на Европейската мрежа за осигуряване на качеството на висшето образование и Европейския регистър за осигуряване на качеството на висшето образование, ще бъде поискано да предоставят съвети относно мерките за прилагане, посочени в "Плана за действие за развитието на независима система за осигуряване на качество на висшето образование в Република Беларус" (приет на 14.02.2017 г.). Развитието и изграждането на капацитет на системата за осигуряване на качеството и дейностите на националната агенция ще обхванат всички нива на образование.

3. Признание на квалификацията

Република Беларус осъществява последователно дейности, насочени към:

- по-нататъшно разширяване на взаимното признание на образователните удостоверения между различните държави въз основа на съответни споразумения;
- по-нататъшно усъвършенстване на настоящата система за признание на квалификацията в съответствие с Лисабонската конвенцията за признание.

Резултатът от тези дейности е положителен. Той е обявен в доклада на белгийския (фламандски) център НАРИК относно признаването "Доклад за партньорска оценка на мрежата ЕНИК на Беларус, " (http://media.ehea.info/file/20171018-19-Рим/11/6/ENIC-NARIC_peer-review_report_ENIC_Belarus_final_877116.docx).

Като се вземе предвид това, до 2019 г. ще бъдат предприети мерки за улесняване на информационната подкрепа на дейностите на ЕНИК - Беларус (като се представя информация за дейностите на ЕНИК - Беларус на английски).

Ще бъде разработена правната рамка на процедурата за признание на предишно обучение и процедурата за признание на квалификацията на бежанците.

4. Инструменти за прозрачност

От 2013 г. Република Беларус прилага националната система за кредитни единици, базирана на Европейска система за трансфер на кредити във висшето образование. Като се вземе предвид това, до 2020 г. ще бъдат предприети мерки за прилагане на тази система в съответствие с преработеното "Ръководство за потребителите на системата".

Специално внимание ще бъде обърнато на резултатите от ученето, на учебния план и изпълнението, както и на оценката и възможностите за прилагане на програмите за академична мобилност. Този процес ще се основава на резултатите от проекта по програма „Еразъм+“ „Насърчаване на развитието на компетенциите във висшето образование в Беларус (FOSTERC)“, Проект с Реф. 574087-PPE-1-2016-1-ES-EPPKA2-SVHE-SP.

Ще бъде разработена правна рамка за издаване на безплатно и многоезично Дипломно приложение във формата, одобрен от Съвета на Европа, Европейската комисия, ЮНЕСКО (също и в цифровия формат) за всички студенти.

От международните експерти / консултанти, включително и тези от Световната банка, ще бъде поискан съвет при въвеждането на прехода към цифровото Дипломно приложение.

5. Мобилност на преподавателския състав и студентите, интернационализация

Република Беларус непрекъснато разширява международната академична мобилност на преподавателския състав и студентите въз основа на съответни споразумения. Също така разширява броя на специалностите във висшето образование с възможност за обучение на английски език. Като се вземе предвид това, след приемането на новата версия на Кодекса на образованието ще бъде разработена следната правна рамка за:

- прилагане на съвместни образователни програми и програми с двойни дипломи;
- предоставяне на образователни стипендии на чуждестранни студенти за обучение във висшите училища в Република Беларус.

За тази цел през 2019 г. практиката за организиране на академичната мобилност ще бъде преразгледана с участието на международни експерти / консултанти. През 2019-2020 г. висшите училища ще разработят свои собствени вътрешни процедури за признаване на резултатите от академичната мобилност.

Освен това новите образователни стандарти (поколение 3+) ще осигурят възможност на висшите училища да включат в учебния процес семестри за академична мобилност ("прозорци за мобилност").

6. Учене през целия живот и социално измерение на висшето образование

До 2019 г. от международните експерти / консултанти, включително тези от Европейската фондация за обучение, ще бъде поискано да предоставят съвети за изграждане на основите за разработване на правна рамка, насочена към признаване на предишно обучение, с цел разработване на съответната процедура през 2021 година.

В Република Беларус процедурата по осигуряване на работа на дипломираните студенти се осъществява от образователна институция, с цел оказване на социална подкрепа и задоволяване на потребностите на икономиката и социалния сектор от специалисти, служители и работници. Като се има предвид това, след 2020 г. ще бъдат предприети допълнителни мерки за социална подкрепа на завършилите висше образование, включително и тези, които са учили на база такси за обучение. Нещо повече, ще бъдат предприети мерки за проучване на международни схеми за намиране на първа работа, с цел разработване на предложения към правителството на Република Беларус за преразглеждане на настоящата система за първо назначаване на работа на завършилите.

7. Основни ценности на Европейското пространство за висше образование

От 2011 г. са установени и изпълнени правните задължения по отношение на участието на университетския персонал и на студентите в управляващите академични органи на висшите училища (съставът на Съвета на висшето училище трябва да включва поне 25% от студентите). От 31.01.2015 г. функционира Общественият републикански студентски

съвет. Той може да внася в Министерството на образованието предложения за подобряване на системата за обучение, образование и дейности за отход на студентите. Като се вземе под внимание всичко упоменато по-горе, през 2019-2020 г. ще бъдат предприети допълнителни мерки за включване на представители на студентите в комисиите за оценка на качеството на образователните програми и акредитация на висшите училища.

През 2018-2019 г. висшите училища също ще разработят допълнителни мерки за подобряване на механизма на участие на студентите и персонала в управлението.

Ще бъде разработена процедурата по номиниране на кандидати на базата на конкурс за длъжността на ръководител на висше училище (съгласно чл. 203 от проекта на Кодекса за образование).

Ще продължи работата по по-нататъшното прилагане на клаузите от комюникето на Конференциите на министрите от ЕПВО.

Ще продължи работата и по включването в националната образователна система на принципите на университетската Магна Харта и препоръките на Съвета на Европа (Rec/CV (2012)7) относно обществената отговорност за академичната свобода и институционалната автономия.

От международни експерти / консултанти ще бъде поискано да дадат съвети относно прилагането на мерки, насочени към развитието на академичната култура в институциите за висше образование.

8. Изпълнение

Националният институт за висше образование ще отговаря за изготвянето и предоставянето на необходимите данни за изпълнението на инструментите на ЕПВО и осъществяването на мерките по този Стратегически план за действие във формата и датите, определени съвместно от Министерството на образованието и Работната група за развитие на Болонския процес.

9. Сътрудничество с Работната група за развитие на Болонския процес

Ще бъде назначена делегация от 2-3 представители, които владеят английски език и притежават необходимите компетенции, за участие в заседанията на Работната група за развитие на Болонския процес и за да се гарантира приемствеността на представителството на Република Беларус през целия работен период.

Ще бъде осигурено участие в съответните семинари и партньорски обучения, номиниране на кандидати за работните групи, създадени в рамките на програмата на ЕПВО за съответния период.

В случай, че по-висши законодателни и изпълнителни органи на Република Беларус въведат промени в програмните политики за развитието на социалния сектор, Министерството на образованието на Република Беларус може да промени условията за изпълнение на дейностите, упоменати в този Стратегически план за действие, което ще намери своето отражение в "Работния план за прилагане на инструментите на ЕПВО в образователната система". В такъв случай Министерството на образованието своевременно ще информира Работната група за развитие на Болонския процес за това, за да се осигури прозрачност, взаимно доверие и разбирателство.